

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmertelen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petítnél nagyobb, avagy
díszbetűvel vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den négyzög centim. után
3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel ke-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Gyermekek vizsgálatán.

— A „Kaestenbaum elemi iskola“ évzáró ünnepségéről. —

Nincsen annál valami magasztosabb, boldogítóbb és szebb érzés, mint mikor az ember először érzi magát apának. Az ember.

Ádám, mikor elvesztette minden reményét, minden kedvét, akaraterejét, teremő erejének tudatában egyszerre felébred benne a férfi, minden nagyszerűségével.

A gyermeked, az ártatlan boldogság eltűnt; ebben az érzésben föl-fölvillan a paradicsomi idill emléke. Pedig elveszett örökre az együgyű létegyönyör, elűzte a nehéz életgond. A paradicsomi szerelem igézete elenyészett; az eredendő bűn okozta a paradicsom vesztését. A paradicsom emléke, a pillanatnyi igaz boldogság, mely megérinti a nőhöz való viszonyunknak leggyöngédebb, legfinomabb hurjait: a gyermek. A komor, sötét életharcok között egy éltető mosoly vonul végig: a gyermek. Koronák és koldusbotok, vizsaly és harag egyenlővé lesznek, óriási különbségeik elenyésznek mosolyod mellett: gyermek, mivel az istenségnek még el nem rontott képe vagy.

A gyermekkor a tündérszaka életünknek: csupa fény, csupa derű ott minden. Mosolygó aranymező, tele illatos virággal. Emlékeiből valami édesen ömlő, lágy zene zendül ki. Boldog világ, ezerszer és milliószor megsíratott világ.

A gyermek az ő romlatlanságában szeret mindenkit. Elfelejteti velünk a nagyvilág tomboló harcait, mosolyával begyógyítja a fájó sebeket. Szeretetért tehát szeretetet kell nyújtanunk a gyermeknek.

TÁRCA.

Egy menyasszonynak.

Menyasszony vagy; lelked álma
Beteljesült végre.
Ezüst-himes gyöngy pártába
Még a pap elébe.
Homlokodról lerí fénye
A nagy boldogságnak. . .
Teheted! hisz menyasszony vagy,
Menyasszonya — másnak.

Ezüst-himes gyöngy pártádat
Simogatják, nézik.
Selyem ruhád, bokrétádat
Százán megdicsérik.
Te meg örülsz, nevensz a nagy
Dicsnek, hódolásnak. . .
Teheted! hisz menyasszony vagy,
Menyasszonya — másnak.

S mikor én rám kerül a sor,
S én elébe lépek,
Mért lész olyan, mint a szobor,
Melyben nincsen élet?
Homlokodra mért borulnak
Komor, sötét árnyak?
Miért sírsz? Most menyasszony vagy,
Menyasszonya — másnak.

(S.-A.-Ujhely, 1897. júl. 1.)

Kemény Lajos.

Szép, jó, igaz dolgokra kell őket tanítanunk, melyek a szeretetből sarjadzanak ki. Mihelyt kilépünk ebből a korból, megzavarjuk ártatlan lelküknek benső harmóniáját. Amint a rosszat kedveltetjük meg vele: kezdi lelke az igaz zománcait lehulatlani.

Nem doktriner-komolysággal, nem azal a régi, unalmas tanulság-levonással, hanem könnyed költői formában kell a gyermeket tanítani. A szép, a nemes, a jó és fenséges, a história és hazaszeretet így önként röppen a gyermek lelkébe.

A legfogékonyabb lélek a gyermeké és a gyermekkor ekként legfontosabb, úgyszólván veszedelmes szaka az ember életének. Ha tavasszal nem gondolunk a föld és a növények ápolására: később hiába sietünk.

Az első benyomások, az első oktatás, az első iskola tiszta erkölcsi és szellemi fejlődésének fontos tényezői s egész jövőjére irányadólag hatnak.

Az olyan ünnepségek rendezése, amelyeket *Schneider* Jakab, a „Kaestenbaum elemi iskola“ érdemes és buzgó tanítója, rendezett ma egy hete itt S.-A.-Ujhelyben: nagyon üdvös hatással vannak a gyermeknek ugy erkölcsi, mint szellemi fejlődésére.

Az iskola poros padjai között bema-golt leckék elmondása, — az alany és állítmány viszonya és elhelyezése, — az egyszerű és hármasszabály stb. stb. mind-ezekon kívül meg kell kedveltetni a gyermekkel nemesebb dolgot is: a költészetet és művészetet.

A költeményekben, azoknak elszaválásában, az énekben, a rajzban és női kézimunkákban: az egyszerűség, a szép,

Levél Herczegovinából.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Prjepolje, 1897. június 20

Kedves barátom!

Pirulással kell bevallanom, hogy amaz ígéretemnek, mely szerint az itteni viszonyokról s életmódunkról rendszeres időközönként kellene értesítenem becses lapodat, már oly régóta nem tettem eleget. De tudod, az ember a szokás (vagyis, ha a hírlapírói tollra gondolok, a nem-szokás) rabja s hozzá még ha oly idegen és különös környezetben él, mint élünk-éldégélünk mi is itten: a mindennapi élet többé kevésbé ismétlődő egyhangu menete, érzéketlenné teszi az embert a jelenségek sajátosságai iránt; szóval édes barátom beletörődik, beleszokik az ember még a kubikolásba is.

Apropó: *kubikolás!*

Mikor ezelőtt pár esztendővel végighajtottam a csap—király—helmecezi döcögős országúton, átkozva keserves kinomban az utkaparók élehetlenségét, nem is sejtettem, hogy pár év múlva én leszek hivatva arra, hogy az utépités és rendbentartás misztériáival foglalkozzam.

Pedig úgy történt!

Alighogy kitért a török-görög villongás, mindjárt előtérbe szorult a Pleolje—Prjepolje között vezető országot hadászati jelentősége. Az utat a múlt őszi nagy felhőszakadások, meg a téli s tavaszi havazás és esőzések rendkívül megrongálták; a töltések leömlőve, az árkok beszakadozva, nemkülönben a vízeresztékek s támfalak összedülve: szóval desperatus állapotban minden. 80 legényt kaptam a zászlóaljtól a javító munkálatok megkezdésére, arra a 10

a nemes, a mesterkéletlenség, párosulva a gyermek kedélyéhez való tartalommal, nemesak leköti figyelmét, de oktatja is, tanítja is lelkesedni szépért, nemesért, fenségesért, anélkül, hogy a szigorú, oktatói hangot használnánk, ami különben ezzel el sem érhető. A költészet beolt szívébe minden nemes, jó iránt való fogékonyságot, beoltja a nemesre, jóra való törekvés vágyát.

A szülőnek és tanítónak tiszta szível, éles szemmel kell megnéznie mindazt, amit a gyermekeknek nyújt, hogy a bimbót valahogy ne érje dér. Tanítsa lelkesedni mindenre, amiben költészet van, mert az, mint a hajnal a tájat bearanyozza a lelkét szelid derűvel, egy szép világot tár fel előtte. Ösmerje meg szeretni ezt a gyermek, hogy mikor elérkezik az idő, amint szeplőtlen érzelmvilágát az élet szele, a ferdeségek, romlás és küzdelmek bepiszkolják, elrabolják: legyen egy csendes rév, ahová megkönnyebbülni, nyugodni térhessen.

De kultur-kötelességet teljesít a tanító, aki ilyen irányban tanítja gyermekeit. Mert megtanulja ezekből a gyermek a nemzet természetéből kiáradó szokásokat, erkölcsöket, sajátos vonásokat és így lehet belőle hazáját szerető s érte élni tudó s halni kész ifju, férfi.

Lélekiemelő ünnep volt a Kaestenbaum elemi iskola évzáró ünnepsége. Az érdem oroszlánrésze, mondom, a *Schneider* Jakab tanítóé, ki igazán élvezetet nyújtott a gondosan betanított torna-gyakorlatokkal, énekekkel és szavalatokkal. A szülők halála megoszlik többi kollegáival, kik a kézimunka terén mutatták fel sike-

kmnyi utszakaszra, mely az állomás-parancsnokság hatáskörébe tartozik.

A munkálatok sürgős volta nem engedte meg, hogy jó és rossz, kedvező s kedvezőtlen idő között különbséget tegyek. Az időjárás pedig *Hermesz* (gondolom így hívják a görögök időistenét) szeszélyessége folytán oly kellemetlen volt, hogy csaknem nap-nap mellett bőrig áztunk a verejtékes munka közben. Hála a borsod-abauji népfaj szívósságának, súlyosabb betegségi esetek még se fordultak elő. Itt volt alkalmam igazán megcsodálni a magyar faj rendkívüli szívósságának erejét. 6 heti munka alatt elkészített és elterített ez a 80 ember 600 kbm. kavicsot; csináltunk továbbá ez idő alatt egy 45 méter hosszú, 2 1/2 méter vastagságú kőfalat, egy 15 m. hosszú s 4 m. magas rőzse nyálábtöltést; ezenkívül nélfény vízeresztéket újonnan s tisztogattuk az utat s árkokat a folyton beomló földomlásoktól csaknem minden héten egyszer végtől-végig, s mindezt képzelhető legkellemetlenebb időjárás közben, magunk szereve be minden szükséges kőanyagot a hegyek lejtőjéről, nem egyszer pedig a legtetőjéről; szekér csak egyetlen egy állott e munkáskülönítmény rendelkezésére, mely járómű azonban inkább csak az élelmiszer, sátorok stb. szállítására szolgált. Megjegyzendő még, hogy talicskáink se voltak (mindössze tán csak vagy 4 db); hanem e helyett soroglyával kellett a legényeknek magukon segíteni. (Ilyen közmunkásokat kívánok én a mi Rigó-országunk közutaira!) A 80 ember közül persze vagy 10 nem ment munkás számba, mert ezek részben mint szakácsok a főzés körül, részben mint felügyelők (altisztek) működtek, kik az egyes munkás-csapatokhoz voltak beosztva, hol egész nap felfegyverkezve kellett felügyelniük úgy az alájok rendelt mun-

rüket. Igazi öröm volt az apák és anyák boldogságát nézni, amint gyermekük szereplését látva nem cseréltek volna egy kis királylával sem.

Az ünnepség fényét emelte a hatóság képviselője *Barthos József* főszolgabíró személyében. A kir. tanfelügyelőség részéről ott volt: *Nemes Lajos* tanfelügyelő. A „Kászténbaum-tömeg” gondnoka: *Kun Frigyes*. A hitközség részéről: id. *Reichard Mór* és *Lövy Adolf*. Mindnyájan a legszebb elismeréssel szólottak a fényes és szép eredményről. *Rosenberg Bernát* dr., az iskola igazgatója, szép beszédben mondott köszönetet a tanító-karnak és méltatta az ünnepség fontosságát.

Hiába! azért ebben a profán világban is vannak lélekemelő dolgok, amiket nemcsak a frázis mond annak. Hátha mégis lent, a lelkek legmélyén, valami titkos, szegénylő sóvárgás él, mely a szép után áhítozik. A fiatalság fogja talán feléleszteni a nemes világot. Annyi bizonyos hogy a mostani embereknek tanulni lehetne egy kis szeretetet a gyermekektől.

Miben reménykedjünk, ha nem gyermekeinkben.

b. p.

Vármegyei ügyek.

„Az ezredéves diszfelvonulás körképe” festőművészeinek központi irodája értesítette *Dókus Gyula* cs. és kir. kamarást, mint az ezredéves diszfelvonulás alkalmával múlt évi jún. hó 8-án a zempléni bandériomnak volt vezetőjét, hogy a diszfelvonulás körképét festő művészek ellátogatnak S.-A.-Ujhelybe is, amikor a zempléni bandériomnak volt tagjairól, kik gyalogosan, de a diszfelvonulás alkalmával viselt diszruhákban lesznek szívesek megjelenni, fognak a körkép számára festményvázlatokat készíteni.

A közigazgatási bizottság havi rendes ülését legközelebb f. hó 12-én (tizenkettedikén) d. e. 9 órákor tartja.

Rendezett tanács. Lapunk ma egy hetes számában megírtuk, hogy Ujhely nagy községnek rendezett tanácsu városá átalakulása ügyében az előintézkedéseket a képviselőtestület megtette; nevezetesen a jövőre rendezett tanács képviselőtestületének virilis tagjait az ezzel megbízott küldöttség már összeállította s ezek, számszerint hatvanötén, a következők: *Windisch-Grätz Lajos* hg., *Wallis Gyuláné* grófnő, *Gyári Mihály*, *Ujhelyi rk. plebánia*, *Dókus József*, *Juhász Jenő*, *Reichard Salamou dr.*, *Haas Lipót*, *Szent-Györgyi Vilmos*, *Bánóczy Kálmán*, *Schön Sándor*, *Dókus Ernő*, *Roth Bernát*, *Haas Bernát dr.*, *Magdszár Imréné*, *Schön Vilmos dr.*, *Reichard Mór* és fia, *Bernát Elemér* örök., *Zinner Henrik* bork., *Kellner József*, *Meczner Gyula*, *Hornyay Ferencné* örök., *Ambrózy Nándor*, *Ujhelyi takarékpénztár*, *Besseney Gáborné*, *Kin-*

kásokra, mint a járó-kelő benszülöttekre, nehogy ezeknek eszükbe jusson a békés munka megzavarása, ami ezen a vidéken éppen nem szokatlan állapot.

Csak egy esetet mondok el. Az egyik nap észrevettem, hogy tisztelgényem bizonyos nélkülözhetetlen [szó]köt otthon feledett. Nagy szükségem lévén arra az eszközre, beküldtem érte lakásomra a városba, s mivel a távolság ugye se volt nagyobb 7 km-nél, de meg a munkások is dolgoztak az ut mentén több kisebb csapatban: nem láttam szükségét annak, hogy fegyveres kíséretet is adjak melléje. S csakugyan, alig pár száz lépésnyire az utimunkás legénység utolsó szakaszától már inszultus érte; valami gézeneguz csúz (igy nevezik bakáink az itteni benszülötteket) észrevette, hogy nincs a „svábá”-nak (ez a jóhangzásu elnevezése van itt minden uniformisba járó cs. és k. egyénnek) fegyvere s csakhamar talált ürügyet, hogy hajba kapjon vele. Szerencsére a közeli munkások még idejekorán megérkeztek s el is fogták az ipszét, kinek aztán a „kajmakám” előtt reámért néhány napi fogság közben elég ideje volt merészsége fölött elmélkednie.

E munkálatok közben alkalmam nyílt arról is meggyőződni, hogy a cigány rendkívül jó munkás, ha látja, hogy nincs más menekvése. Néhány cigánylegény is volt különítményemben s mondhatom a legmegbízhatóbb, legkitartóbb munkások közé tartoztak, csak cigánybandánk cimbalmosa nem tudott a kötőr-kalapáccsal megbarátkozni sehogyse; de a jó markos parasztleányeket élvezet volt nézni, mint égett a munka kezük alatt és eso-

essy Péter, Hönseh Dezső, Lövy Adolf, Teich Zsigmond, Róse József, Magyar államvasut, Dókus Mihály, Csaszlovsky Jánosné, Haas Fülöp, Mezőssy Menyhért, Ligeti József dr., Képes Gyula, Behyna-Testvérek, Nyomárkay Ödön dr., Nagy Béla, Izsépy István, Szánky Nándor, Rieder Engelbert, Steiner Luiza, Szepessy Arnold dr., Halász József, Nagy Armin dr., Roth József, Elek Sándor, Ujhelyi népbank, Oláh Béla, Dókus László, Osváth Ferenc, Kornstein Ignác, Langerman Károly, Barthos Tivadarné, Gottlieb Herman, Kun Frigyes, Lefkovies Mór, Klein Salamon, Bajusz József, Mattyasovszky Kálmán, Haas Adolf, Weinberger M. és Zsarnay Lajos. A választott képviselőtestületi tagok száma szintén 65 lesz, kiket a községi választók fognak megválasztani.

Pályázat. A m. kir. posta és távirónál betöltendő 108 „posta és táviró-gyakornokjelölti” állásra pályázatot hirdet a kassai m. kir. posta- és táviróigazgatóság. — Pályázhatnak ezekre az állásokra az 1883. évi I. tc. 14. §-a alapján mindazok, kik középiskolát, vagy ezzel egyenlőrangú más tanintézetet, érettségi vizsgálatot, sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. — A pályázati folyamodások f. évi júl. 31-ig az illető szolgabírói hivatal útján nyújtandók be ahhoz a kir. p. és t. igazgatósághoz, melynek területén a folyamodó alkalmaztatást kér.

Versenydíjnyújtás. F. hó 5-én d. e. 10 órákor Abauj-Torna-vármegye alispánjának hivatalos helyiségében 891 ft 67 kr. erejéig, átérés újépítései iránt, — továbbá ugyanakkor d. e. 11 órákor és ugyanott 661 ft 88 kr. összeg erejéig átérés új építésére, — végre Sáros-vármegye kir. államépítészeti hivatal helyiségében júl. 17-én d. e. 9 órákor korlát és keréket felállítására 1197 ft 28 kr. összeg erejéig versenydíjnyújtások lesznek.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátorajja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. június 26-ától július 3-ig) a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdetett 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 11 esetben; d) elhalálozott: 8 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Ferenc-Ferdinánd fhg. Londonból, ahol *Viktória* angol királynőnél mint királyunk külön követé és képviselője vett részt a királynő jubileumán, Bécsbe visszaérkezett.

A török-görög béketárgyalások a nagykövetek és a porta között még ma sem keesegtetnek hamaros befejezéssel.

Kolomea mellett (Galiciában) óriási szerencsétlenség történt. A felhőszakadás forma eső a megáradt *Pruth* folyó vasuti hidját alámosta, mely éppen akkor rogyott le, midőn a személyszállító vonat rajta átrobogott. Az egész vonat a folyóba zuhant, az utasok közül 9 (?) meghalt, többen megsebesültek.

Elő- és Hátsó-India földjéről, ahol majd 300 millió hindu nép fölött uralkodik az angol,

dálatos, legbiztosabb jele volt annak, hogy jól belejötték a munkába az, mikor nótára gyűjtöttek. Ugy hiszem, hogy ez a nótázás munkák között egészen speciális magyar szokás, vagy inkább természet.

Épp piros pünkösdi vasárnapjára készülünk el az egész munkálattal megnyugtató öntudatával annak, hogy mint jó katonák, megfeleltünk a ránk rótt kötelességnek legjobb tehetségük szerint. És ime alig mulik el két nap, jön egy óriási felhőszakadás s tönkretesz nem csak a mi véres verejtékünk hat heti eredményét, de lerombolja az évek hosszú során át hangszorgalommal fölépített egész utat is! Valóban csaknem sirás vett erőt rajtuk, látva azt a retentő pusztítást, amit a természet elszabadult rakoncátlan erői képesek rövid pár óra alatt véghez vinni az emberi szorgalom sok évi alkotásaival; mintha soha azon az uton egy szál kavicsot, soha egy arasznyi támfalat se építettek és terítettek volna ki, ugy mutatott egy éjjeli zápor után.

Legyünk igazságosok: talán mégse az utkaparók egyedüli okai a csap—király-helmeczi országút siralmas állapotának?

Épp a leirt munkálatok kezdetén gyülekeztek Pleolje község önkéntesei a görög háborúba való indulásra.

Április hónap egyik délutánján távoli lövések zaja, hangos zsvaj s a prjepoljei fogadó-bizottság lovainak dobogása adta tudunkra, hogy közelednek a Korán önkéntes harcosai.

Most persze az utimunkálatok biztosítására kettőztetett figyelmet kellett fordítanom, mert

igen komoly zavargások voltak. A hinduk zavargása már-már a mozgalom jellegével bír. Ha kiütne a forradalom, mitől tartani lehet, kezdetét venné Azsia háborúja Európa ellen.

Hirek az országból.

Stefánia özvegy trónörökösné hat heti tartózkodásra Alsó-Tátrafüredre érkezik.

Csulalongkorn, sziam király, akit Magyarország látása annyira elbájolt, hogy két napra tervezett itt időzését öt napra meghosszabbította, Budapestre Varsón át Szt.-Pétervárra utazott, ahol most a cár fogadja legszivebben vendégeül.

V. Ferdinánd király emlékezetére halála évfordulóján (elhunyt 1875. jún. 29.) gyászintézetet volt a budavári Mátyás-templomban.

Lőnhárt Ferenc erdélyi rk. püspök, ki szerény bányászfiú-sorsból vitte föl a püspökségig, híveinek, az erdélyi katolikus státusnak, és az egész egyháznak, amelynek hü fia volt, őszinte fájdalomra Gyulafehérvárt elhunyt. Utóda a püspöki széken *Mailáth Gusztáv* gróf lett, kit őfelsége nem régebbe nevezett ki erdélyi püspökké — jogutódlással.

Uj titkos tanácsosok. A király *Apponyi Sándor*, *Teleky Sámuel* és *Széchenyi Tivadar* grófnoknak a valóságos belső titkos tanácsosi nagyméltóságot díjmentesen adományozta.

Segesváron f. hó 21-én, az 1849. júl. 21-én vívott véres esata évfordulónapján, leplezik le nagy ünnepességgel a Petőfi-szobrot.

Bethlen Gábor gróf az Erdélyi Magyar Közmívelődési Egyesület (*E. M. K. E.*) elnöke tüdőgyulladásban váratlanul elhunyt.

Felhőszakadás. Miskolcon és környékén rettenetes felhőszakadás volt folyó hó 1-én. A Peeze-patak kiáradt és az utcákat valóságos tengerre alakítván, a pincéket és pincelakásokat elárasztotta. A felhőszakadás jégesővel járt s tönkre tette sok helyen a vetéseket.

Különfélék.

— **A katolikus autonómiai kongresszus előkészületei.** mint már lapunk múlt számában is jelentettük, élénken foglalkoztatják katolikus hittestvéreinket, kiknek újra jelszavukká vált a 70-es évek szállóigeje, hogy t. i. „szabad egyház a szabad államban!” — K.-Helmeczről írja levelezőnk: A r. kat. hívek június 20-án gyűltek össze az autonómia ügyében előleges értekezletre, amidőn is *Somogyi Gerő* prémontrai rendü kanonok-plebános az autonómia fontosságát szépen esestetelvé, egyidejűleg a híveket megismertette az „Utastás”-sal, melynek 19. §-a értelmében az ötös bizottságot megalakítván, elnök lett: *Kemechey János* városi jegyző, alelnök: *Soltész József* bíró, tagok: *Szkiecsák István* gyógyszerész, *Pauliczky Ferenc* takp. pénztáros, jegyző *Dunay Endre* id. ny. albiró. Az albizottság tagjai: *Soltész József* és *Dombay Kálmán* bírtokosok, *Schusztar György* adótáros, *Nemethy János* ellenőr, *Lukács István* kántor-tanító, *Pauliczky Gusztáv* kereskedő és *Nemes János* bíró.

biz olyas mondások is röpködtek a levegőben, hogy: „Elsőben is leverjük a görögöket Tesz-száliában s aztán kikergetjük a svábakat Novibazárból.” Kis vártatva feltűntek aztán az ut kanyarulatánál a toborzott önkéntesek, élükön a vidéknek azokkal a gazdagabb s előbbkelő béggel, kik ugy látszik kedvtelésből, vagy hivatalból egy darabon elkísérték őket lóháton. Valóban impozáns festői látvány volt, amit a lovas csapat nyújtott fürgé lovascsáival, melyek szebbnél szebb nyeregtakróval voltak leterítve. Ezek mögött pedig az önkéntesek négy osztagban, melyeknek mindegyike egy-egy zászlóval volt ellátva; ezt az osztag élén vitte egy markos legény, ki mögött aztán párosával masiroztak rendes zárt sorokban, rikító tarka öltözeteikben, piros s fehér fezzel fejükön, hasonlószerű széles sállal a derekukon minden korbelt „volonteur”-ök. Fialat, gyermekarcok mellett öreg, hajlott koru veteránok; de mind egyforma lelkesedéssel s öntudatos magatartással lépkedve. Fegyvereik persze nem voltak, mert azt csak *Mitroviczán* szolgáltatták kezeikbe. Amint hallottam, néhány keresztény (görögkatolikus szerb) is volt közöttük. (A rendes török hadsereg, mint tudják, csakis mind igazhívő muzulmánokból áll.) Valami mélabus áriát, vagy tán himnuszt énekeltek; ami különben, véleményem szerint, nem igen illt az általános és szemmel láthatóan emelt hangulathoz.

Mikor bennem megismerték a „svába-tiszte” rögtön előre ugratott egy fiatalembert lovas az elől lovagoló bégek sorából s revolveréből néhány üdvösvést menesztett az ég felé; nem

Folytatás az I. mellékleten.

A válas
8 napra
plom el
lejárta
nal kiti
talános
Z.-Butk
tetes sz
mellett
jában a
nai, na
egyénte
kongres
közélet
és igaz
gadta.
E szeri
tása ne
küzdél
éspedig
Aladár
kerület
Etele a
lezónk
ügyéb
gróf je

állomá
sége a
sére f
ezred

sága
község
küldö

a „h
közbe
vissza

gos v
feljeg
volt,
állott
érezh
A hi
hajto
1204
a ren

az uj
nyári
hetjü
gok
a tüz
ligen
árny
talsá
sze,
dusa
ság
Juh
ranc
nők
kiná
hang
tarto
jöve

tudo
lenn
(élje
vetk

józa
imit
tézt
szer
részt
küld
tén
sede
szik
zárh
hal

nép
egy
hog
óra
len
me
am

tett
Mit
sur
rán
ség
szil
ber
a g

A választók névjegyzéke már összeállított s 8 napra Péter és Pál apostolok napján a templom előcsarnokában kifüggesztetett, nyolc nap lejárta után a bizottság a választás napját azonnal kitűzi. Egyedüli jelölt a jótékonyságáról általánosan ismert *Mailáth József gróf r. l.* — Z. Butkáról a következő levelet vettük: Tekintetes szerkesztő úr! Igaz tisztelem kifejezése mellett kérem a tek. szerkesztő urat becses lapjában az alábbi soroknak helyt adni. A homonnai, nagy-mihályi és gálszécsi esperesi kerületek egyértelmű megállapodásához képest a katolikus kongresszusra képviselőül *Wiczmány Ödön*, közéletünk kitűnő tagja és hitfelekezetünk buzgó és igaz híve kéretett fel, aki a jelölést el is fogadta. Fogadja stb. *Gerich Gyula* plébános. — E szerint a kongresszusi képviselők megválasztása nem lesz egyhangú és nem fog megtörténni küzdelem nélkül a két választókerületben, ahol, és pedig a homonnai v. kerületben *Andrássy Aladár* gróf és *Wiczmány Ödön*, az ujhelyi v. kerületben pedig: *Mailáth József gróf* és *Matolai Etele* az ellenjelöltek. — Szerencséről, írja levelezőnk, július 11-én lesz a róm. kat. autonómia ügyében az előkészítő tanácskozás *Mailáth József* gróf jelöltét iránt.

— **Mennek a honvédek.** Az Ujhelyben állomásozó honvéd-zászlóalj tisztikara és legénysége a rendszerinti nagy gyakorlatok teljesítésére folyó hó 8-án vonulnak be Miskolcra, az ezred székhelyére.

— **Az égetteknek.** Főispánunk ömeltósága közbenjárásával a homonnai járás *Kárna* községbeli égetteknek száz forintnyi segédelmet küldött a kir. belügyi miniszter.

— **A s.-a.-ujhelyi uri társaságnak** a „hatfai“ fürdőbe tervezett nyári mulatsága, közbejött akadályok miatt, e hó 10-én fog visszavonhatlanul megtartatni.

— **Országos vásár.** Julius elsején országos vásár volt Ujhelyben, amiről csak annyit feljegyezni valónk, hogy népesnek elég népes volt, azonban, hogy úgy mondjuk, a kínálat nem állott arányban a kereslettel, mert általában érezhető volt az aratás előtt való pénztelenség. A hivatalos vásári feljegyzés szerint 2943 felhajtott szarvasmarhából eladott 767 darab, 16 1204 darabból 140 darab. Lopás esete nem jutott a rendőrség tudomására.

— **Nyári mulatság.** Ma egy hete tartotta az ujhelyi önkéntes tüzoltó-egyesület szokásos nyári mulatságát a „Torzsás“-on. És feljegyezhetjük, hogy az volt az ezidei nyári mulatságok legsikerültebbje, mert a pompás nyári idő a tüzoltó-egyesület tagjain kívül városunk intelligenciájának nagyobb részét kiesalta a kies, árnyas helyre, ahol a nagy leveles alatt a fiatalok táncolt éjfélig, míg a közönség többi része, a liget árnyékos tölgyfái alá helyezte és dusan megrakott asztalok körül élvezte a mulatság kellemét és fogyasztotta a sok jófélért, amit *Juhász Jenőné* öngyógyasága, az egyesület főparancsnokának szeretetre méltó neje, a többi úrnőkkel egyetemben utólérhetetlen szívességgel kínált. A mulatság, melyen a gyártelepi fuvóhangszeres banda is szerepelt a késő éjjeli órákig tartott s az egyesületnek száz forintnál többet jövedelmezett.

tudom, fenyegetés, vagy örömkifejezés akart-e lenni; azonban a sorokból utánaugó „csokjassza“ (éljen!) mégis inkább az utóbbit engedte következtetnem.

Annai bizonyos, hogy példás rendben és józansággal vonultak el, szívesen válaszolva imitt-amott elejtett kérdésemre, mit sebtiben intéztem némelyikükhöz, előszedve összes török s szerbnyelvbeli tudományomat. Amint hallám, részt is vettek aztán később egy csatában; azóta különben már vissza is jöttek mind, persze szintén csapatosan és még sokkalta nagyobb lelkesedéssel, mint ahogy utnak indultak és úgy látszik egyelőre megtűrik a „svábák“-at is Novibazárban. Azt is hallottam, hogy négy ember hősi halált halt közülök, ha igaz.

Ez a kis görög esetepaté különben nagyon népszerű volt a török lakosságnál; habár mind-egyik tudta, érezte, sőt szóval is nyilvánította, hogy kedvezőtlen eredmény esetén talán vég-órja ütött a török uralomnak: mégis rendületlenül bíztak benne, hogy „a görögök szemérmelen vakmerőségét“ megbirják zabolázni, — amint hogy úgy is történt.

Persze a török csapatok győzelmei tönkre tették abbéli titkon táplált reményiségünket, hogy Mitroviczán, Szalonikin keresztül kezét nyújtunk Krétában időző bajtársainknak, mely kirándulás sok érdekes hadi epizóddal, harci dicsőséggel kecsesített bennünket. — De úgy látszik nagy ősi erő van még ebben a „beteg emberben“, akinek megtörésére külobb legény kell a gátra, mint az ujkor hellénei.

— **Istenitélet.** Ezt a címet véljük leginkább találónak arra a rettenetes jégesőre, amely f. hó 2-án délután egy és két óra között Ujhely város és határa fölött végig tombolt és nemesak hogy mindenkit rémületbe ejtett, de meg is ostromolta az egész várost. Fülledt levegő és tikkasztó forróság után az orkán északkeletről hirtelen rontott ránk, mert a baljóslatu szélvihartól üzött barna-vörös fellegek-ből, melyekből dörögve cikázott a villám s melyek alacsony keringtek és forrongtak a város fölött, mihamar hatalmas zápor, néhány perc múlva pedig olyan végítéletre figyelmeztető jéggolyók hullottak alá, ami minden eddig alkotott emberi fogalmat fölülmúlt. Szinte mesének tartottuk eddig, vagy képletes kifejezésnek, hogy tyuktojás-, vagy pláne ennél nagyobb jégdarabok is hullhatnak; ami azonban eddig a képzelem züleményének tűnt föl előttünk, ma már, fájdalom, a legszomorubb valóság a mi számunkra. Nem is tyuk-, hanem libatójás, vagyis inkább zsemlye-alaku és nagyságu jégbombák — minőkre nálunk a legeslegöregebb ember sem emlékszik — kartácszerű kisebb jégdarabokkal vegyesen, röpültek a földre, beverve az északra, vagy északkeletre néző összes ablakokat és tönkretéve gyümölcsfáinkat, veteményeinket, kertjeinket és szőlőinket, mindent ami törhető volt és ami utirányba esett. Egy-egy olyan zsemlye-formájú jéggolyó sulya 140—180 gram között váltakozott!! Az egész városban több ezer forintra rug a kár csak magukban a cserepekké tört ablaküvegekben! Mert az irtózatossal repülő jégbombáknak még az ujnvi vastagságu belga üvegtáblák sem bírtak ellenállani. Így a pósta- és táviróhivatal udvarán most épült üvegfolosót egy üvegeserép-halmazzá törte, nemkülönbön tönkre tette *Podleszny* fényképésznek a Szent-Györgyi-féle kertben lévő műtermét és így tovább. De hogy némi halvány fogalmat adjunk erről a borzalmas jégesőről, csak azt említsük meg, hogy a *Rákóczi* és a *Korona*-utcaik északi homloku házaiban az ablakokat, még a belső ablakok nagyrészét is, mind bezúzta a jég. — A kir. törvényszéki épületben nem kevesebb, mint 290 a bevert ablakok száma. A vármegyei kaszinó, az izr. iskola, a *Horváth*-féle *Rákóczi*-utcai ház, vagy a színház s a *Korona*-utcai *Jelenek*-ház úgy mutatnak bevert ablakaikkal és megromosolt tetőzeteikkel, mintha akár a görög-török háborúnak egy konok ostromát állották volna ki. Semmi sem mutatja egyébként a jég erejét és nagyságát jobban, mint az, hogy temérdek háznak eszeréptetőzetéből valóságos rostát csinált, sőt több házon a cserepet is leverte. A fák galyait, gyümölcsét, amit a jég ért, vagy a szőlőt, letépte, elverte, azoképen tönkretette a kerti veteményeket és életneműeket. Szóval ez az alig negyedórásig tartó, szüntelen villámlás és dörögés között tombolt orkán, mely a világ végére figyelmeztette és megdöbbentette a legflegmatikusabb embert is, óriási kárt s szörnyűséges ijedelmet okozott. Legtöbbit szenvedtek a magashegy, a tompai, dörzsiki, boglyoskai s a szárhegy szőlők egyrésze. Csodálatos, hogy a külső pataki hegyeken már nem volt jég, csak záporosó. Emberben és állatban nagyobb kár nem esett. Eddig legalább csak egy-két fejbeverés esetéről tudunk. A jégverés után erős zápor következett, félhárom órára pedig már kisütött ismét a forró nap, amikor szomorúan szemléltük az imént szűk keretben leirt pusztulás, valóságos istenitélet nyomait. Különös játéka a természetnek, hogy ezelőtt éppen száz esztendővel (1797. június 23-án) is borzasztó, sőt a mostaninál még borzasztóbb jégverés volt. A krónika jegyezte föl számunkra, hogy a mondtott nap délutánján „*tyuktojás nagyságu jég esett, mely arasznyira fődte be a föld területét*“*) A pénteki, tegnapi jégverés emlékének följegyzésével elszomorító újabb adattal bővül a helyi 100 esztendő krónika.

— **Az aratás** a Hegyalján már kezdetét vette. Tudósítónk szerint a buza- és rozstermés eléggé kielégítő, azonban a tavaszi vetések és kapásnövények a tartós nagy szárazság miatt hibásak. — *Tokajból* írják nekünk: Az aratás kezdetét vette, hála istennek, kedvező kilátások között. A buza szeme teljes, a rozsa is megkímélte, a rozs imitt-amott megdől ugyan, de azért nagy hiszik, hogy jól fog fizetni, mert már szemzés után rogyott meg. — A tavaszi vetemények a kellő időben megmunkált földekben kitünően állanak. Az aratás időszakának megnyitásával a napszám ár hallatlan magasra szökött. Permetezők 1 ft — 1 ft 30 krt, kapások 90 kr. — 1 ft 10 krt, kötözők 60—65 krt kapnak.

— **Gőzszivattyu-telep.** A Bodrog-Tiszaszabályozási társulat megkezdte a Törökérvényi zsilipnél a gőzszivattyu-telep építtetését. A munkálatok igen serényül folynak s az egész

gőzmotor-vízmelepep f. évi okt. 1-ére teljesen készen lesz.

— **Negyven év.** Homonnáról írja alkalmi tudósítónk: Szép, lelkes és megható ünnepség a múlt hó 20-ikán a homonnai róm. katolikus iskola épületében, *Gossányi József* tanító e napon töltötte be működésének negyvenedik évét. Volt tanítványai *Pápai Pál* *Frimmer József* és *Némethy József* homonnai polgárok kezdesére ez alkalommal ünnepséget és saját körükben gyűjtést rendeztek, melyhez *Pápai Pál* kereskedő egymaga 50 ftal járult. Az ünnepséget az irgalmas nővérek leánynevelőkének éneke nyitotta meg és rekesztette be. *Szukurkay* *Agoston* apátplebános a homonnai r. k. egyház, *Némethy József* a volt tanítványok, *Kováts József* igazgató a polgári és felsőkereskedelmi és az állami fapari szakiskola nevében lelkes beszéddel üdvözölték a jubilánst, ki meghatóttan köszönte meg e nem várt figyelmet. A jelen voltak közül csak kevésnek szemei maradtak szárazon. De kit ne indítana meg oly az férfit látása, ki négy évtizedet töltött a közpályán s szellemi és testi erejét mások javára áldozta! Hogy Homonna város köznépe annyira megmagyarosodott, műveltsége magasabb színvonalra emelkedett: a jubiláns tanítónak nagy része van abban. Szeretreméltó bánásmódjával, jó kedélyével ő édesgette az iskolába a zsenge fiatalságot, ő vezette be a tudományok előcsarnokába. A város polgárságának apraja-nagyja a „Gossányi bácsi“ tanítványa volt. Szerény, esendes ember volt egész életén át, ilyen volt a tiszteletére rendezett ünnepség is. De jobban szerettük volna, ha szélesebb körre kiterjesztik. A pályák legnehezebbikét, a tanítói pályát úgy sem becsülik meg kellőképpen s a díjazás ugys sok helyen megszegyenítően esekély: jól esett volna látnunk, hogy legalább az erkölcsi elismerés méltóképpen nyilatkozik meg. De a jubiláns szerénysége ennyivel is meg van elégedve: szívében, lelkében hordja a megnyugtató, főlemelő tudatot, hogy kötelességét, a mostoha körülmények dacára is, mindenkor legjobb tehetsége szerint teljesítette s ő is hozzá járult az érzésben, nyelvben, tudományban egységes Magyarország megteremtéséhez. Adja isten, hogy ősz haja dacára szívének, lelkének fiatalsága soha se hagyja el! A róm. egyházköziség pedig ragadja meg az alkalmat s ügybuzgó vezetője *Szukurkay* *Agoston* apátplebános vigye keresztül, hogy a jubilánstra bizott s a gyermekek tudatlansága s idegen anyanyelve miatt csak ropant erőfeszítéssel tanítható I. II. fiu-osztály külön-külön tanítót nyerjen, mert az Irás szavai szerint: „elvéssz a nép, mely tudomány nélkül vagyon“ s mert *Apponyi* mondásaként: az a nemzet fog győzni a népek versenyében, amelynek népnevelése a legfejlettebb.“

— **Villámcsapás.** Szerencséről írja levelezőnk: f. hó 1-én d. u. 3 órakor nagy zivatar dühöngött városunk fölött. Erős dörögés közt a villám kétszer is alácsapott s először a R. I. háza mellett levő fakesztrbe esapott s azt el is hamvasztotta; azután meg a *Szirmay György* gr. Malom-tanyájának egyik óljába ütött be, melynek tetejét és falát össze-vissza reszeptette. Ugyanott leterítette az egyik bérest, kit az orvosok még nem bírtak eszméletre ébreszteni.

— **Felhőszakadás.** Az urnak 1897-iki éve Tokajban és környékén a folytonos esőzés miatt éppen nem bizonyult száraznak, mint jövendő volt, de sőt ez ideig igen is nedves, mert egymást éri a sok eső, fellegszakadás. A héten is két ízben volt hatalmas esőnk, mely a talajt még a hegyi szőlőkben teljesen átáztatta. Már igazán remegés fog el, ha dörögést hallunk, és elmondhatjuk: „Atdúl uram esőt — nincs köszönet benne.“

— **Apad a Bodrog.** Tokajból írja levelezőnk: A gazdák szívéből nagy kő esett le: bekövetkezett a Bodrog apadása. Így hát mégis megmarad a szénatermésünk, mely már-már a megsemmisülés elé nézett, sőt egyes lentebb fekvésű helyeken az ár el is sodorta.

— **Dedó! mikor jön el a te országod?** Zemplén községből írja levelezőnk: Ha minden kis község nem képes is arra, hogy dedót állítson fel, de már arra föltétlenül kellene kötelezni valamennyit, hogy legalább nyári menedékházat tartson föl, még ha állami segítséggel is. Mert hogy mily sok szerencsétlenségtől óvna meg minket egy-egy menedékház, mutatja, hogy csak most legközelebb is Zemplén községben a felügyelet nélkül magukra hagyott gyermekek játszás közben tüzet raktak s az ebből származott tüzvész majdnem az egész községet végpusztulással fenyegette. Minden nagytitást nélkül állíthatom, hogy csakis nt. *Szeghő* *Benjámín* ev. ref. lelkész fáradságot nem ismerő munkájának köszönhető, hogy a roppant szárazságban nem több, mint 8 ház lett a lángok martalékjává. Julius 1-én pedig *Ladmoczon* fult a *Bodrogra* egy 4—5 éves

*) L. „Adalékok Zemplén-vármegye történetéhez.“ Szerk. I. kötet. 23. lapon.

fueska. — Dedó-dedó! jöjjön el a te országod, — de mihamarább!

— **Jégverés.** Tokajból írja levelezőnk: Július hó 2-án, úgy 1/4 3 óra tájban Ujhely felől jöve nagy dörgés és villámlás között ismét vézes borulat szállott fölénk. Megeredtek az ég esatornáit s galambtojás nagyságu, jéggel vegyest iszonyatos zápor ömlött alá. A hegyekről alázuhanó szennyves viz egész szélteben elborította a levezető utcákat, kidöntötte sok udvar kerítését, kapuját, tonnanagyságu köveket ragadva magával. A köfogók bár szinig megteltek kövel, iszappal, most is hasznos szolgálatot tettek, mert a romboló kögolyókat ott fogták fésűfog forma gerendáik között. A jég és zápor nagy kárt okozott fent a szőlőkben és lent az aratásban.

— **Gyujtogató villám.** A pénteki istenitélet-szerű időben N.-Kövesd község is nagy veszedelemben forgott. Ugyanis egy csúrra le-sujtott és azt fel is gyujtotta a villám. Szeren-esére a nyomban bekövetkezett hatalmas zápor, mely jéggel vegyesen zihogott alá, a tüzet be-oltotta.

— **Nagy tűz N.-Czigándon.** Az égi háború, mely tegnap mult egy hete Ujhely fölött tombolt, innen délkeleti irányba fordulva, utjába ejtette N.-Czigánd községet is, ahol szintén le-sujtott a gyujtogató villám és lángba borította a Pércsy István lakóházát, melyről a tűz átra-gadt a szomszéd épületekre és tizenhat lakó-házat, a melléképületekkel, takarmánnyal együtt elhamvasztott. Az erős szél és szárazság miatt lehetetlen volt a tűznek utját állani, mely végig seperet a falu végéig talált házsorokon.

— **Se hire, se hamva.** Tóth Mari 13—14 éves árva leánya, írja tokaji levelezőnk, még a mult hó 26-án nyomtalanul eltűnt a bátyja házából. A világ nyelve azt beszéli róla, hogy a Tiszába ölte volna magát, de ez a hír eddig nem bizonyult valóznak.

— **Cigányháboru.** Hogy hazánk békés lakosságának mennyi baja van a kóborló cigányokkal, mutatja az alábbi eset is. — Az elmúlt héten vagy hat székérből álló, cifra öltözékű cigány-karaván, Sárospataktól Liszka felé haladva, Vámos-Ujfalunál pihenőt tartott, hol lovaikat kifogva, a vasuti töltés oldalán szabadon legeltettek. Lugos István pályáőr észrevévén, hogy a cigányok lovai tilosban vannak, a fáraó ivadékaikat távozásra intette; mikor pedig látta, hogy a szép szó nem használ, két lovukat be akarta hajítani a község birájához. No, de a cigányoknak sem kellett több, vérszemet kapva, legott neki estek a védtelen pályáőrnek s botokkal, dorongokkal agyba-föbe verték úgy, hogy lepedőben kellett haza vinni, ahol most élet-halál között lebeg. A nagy lármára a község-beliek, ki kapával, ki vasvillával, körülfogták a főlböszült cigányokat, kiket nem esekély küz-delem után végre sikerült is ártalmatlanokká tenni, s míg a lovasemberrel értesített esend-őrök O.-Liszkaról a helyszínére megérkeztek, fogva tartani. Az így lefűlt cigány-karavánt a tokaji kir. járásbíróshoz kísérték, ahol meg-mototzatásuk után náluk arany-, ezüsttárgyakat és nagyobb mennyiségű lopott ruhaneműeket ta-láltak. K. P.

— **Eladó szőlők.** S.-A.-Ujhely határában fekvő több szőlő van nálunk eladásra bejelentve. — A kiadóhivatal.

Foulard-selyem 60 krtól 3 forint 35 kraj-czárig méterenként — japáni, chinái, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 45 krtól 14 ft 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszolt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t.) a megrendelt árukat, postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint min-tákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megren-delések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

Az amerikai. Regény két kötetben írta Archibald Gunter, fordította Fái I. Béla. — A Singer és Wolfner-féle Egyetemes Regénytárban ismét olyan könyv jelent meg, amely érdekesség és irodalmi érték dolgában bizvást vetekedik a legjobb modern regényekkel. Archibald Gunter a mai amerikai írók egyik legkiválóbbja és minden újabb munkája szenzáció-számba megy a tengeren túl és innen is. Egész sereg férfi-és nőalak, pompásan jellemezve, vonul el az olvasó előtt, s mindcz annyira ébren tartja folytonosan a figyelmet, hogy aki egyszer belekezdett, alig bírja letenni kezéből a könyvet. Gunternek ez már második műve az Egyetemes Regénytárban. Ara a két kötetnek csinos piros vászonkötésben 2 ft.

Jön a hajnal. Ez a címe Abonyi Árpád leg-újabb regényének, mely az „Athenaeum Olvasótárában” most megjelent. A jelenlegi társadalmi életből meríti tárgyát és rendkívüli eleven leírásban mind-mind megjelen-nek előttünk kortársaink tipikus alakjai. Abonyi Árpád az ő páratlan jellemfestésével ebben a regényében is oly közel férkőzik az emberek érzelmi és értelmi világához, hogy egyes alakjait valósággal leleplezi előttünk. Így a regény egyik főrendezőjét, Szellő Ignác urat Stein báró magántitkárát, a „Potyák” című rapszódia szerzőjét is, kiből az ilyen magántitkár-fajta emberek és típusa van

megörökítve. Különbön az egész kötet istenáldotta derült humorral van megírva, mely néha még a komolyabban induló bonyadalmakat is, amelyek roppant leleményesség-gel vannak összeállítva, egyszerűen csak felderíti, mint mikor a nap a fekete felhők közül kitör. A rendkívül érdekes és mulattató kötet ára, szép piros vászon-kötésben, 50 kr. Kapható Lóvy Adolf könyvkereskedésében. —

A sáros-vármegyei jótékony nőegyesület multja és jelene címen Horváth Ödön dr. eper-jesi jogadadémiai dékán, az említett emberbaráti egyesület titkárának 432 lapot tartalmazó kötet adott ki az 1861-ben alakult és jelenleg oly elismerésre méltóan működő nemes egyesület multjáról. Különösen figyelemre méltó a munká-nak az a része, amely a vármegye és a város történe-tében a szabadságharc korszakát mutatja be az emberba-ráti eszmék szempontjából s amely több érdekes adatot igyekszik megővni az elfeledéstől. A mű kiállítása Kósch eperjesi könyvnyomtató-intézetének valóban becsületére válik. A meleg ügyszeretettel megírt munkának megszer-zését szívesen ajánljuk az emberszeretet ügye iránt ér-deklődőknek. Ára 3 ft. Az elárulástól befolyó összes jö-vedelem az egyesület javára esik. Az előfizetések Kósch Árpád egyesületi pénztárhoz (Eperjesre) küldendők.

Adószámviteltan a magyar egyenes adókról, járulékaikról és számfejtéséről.

Ez a címe annak a közérdekű és közhasznú könyvnek, melyet *Kritsa* Lukács székcséi fővárosi adószámviteli hivatali számtiszt irt és adott ki a pénzügyi hatóságok, hivatalok, pénzintézetek, adóhivatalok, adókezelők és az adózó községek számára. Előszóval ajánlja *Bochkor* Károly dr., a budapesti tudomány-egyetemen az államszám-viteltan ny. rendes tanára. A könyv az összes egyenes adók legszükségesebb tudnivalóinak egyetemes gyűjteménye. Az adójárulékok és a számfejtés tekintetében egyetlen, tehát legelső munka gyanánt jelenik meg ez a könyv, mely különösen az adókamat-térítés és késedelmi-kamat-számítás tanának, szerző által feltalált, egy-szerű kules szerinti, számlapeldákkal illusztrált, világos előadása folytán, az adókezelők részére most már már azon oknál fogva is nélkülözhet-ten tárgyat képez, mivel egyttal az adózó kö-zségeknek is alkalom nyújtatik az adókamat-számítás megtanulására. A főládó, házbéradó, III. és IV. osztályu kereseti adó, valamint a tőke-kamat- és járadékadóra nézve táblázatok tünte-tik fel, hogy 1 fttől az előfordulható legnagyobb jövedelmig terjedő összeg után, menyi a fi-zeendő állami adó és általános jövedelmi pótdadó és a községi adó. A könyv tartalomjegyzéke utmutatást nyújt a különböző foglalkozásu egy-eknek is, hogy a könyv melyik lapján keres-sék a rájuk vonatkozó tudnivalókat. Egy szóval ez a könyv hasznos utmutató minden adózó polgárnak és az egyenes adókkal foglalkozó minden tisztviselőnek. A könyv ára 1 ft 50 kr. és kapható a „Pallas” könyvkiadóhivatalában (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) valamint min-den könyvkereskedésben.

Egyesületi élet.

A Zemplén vármegyei gazdasági egye-sület S.-A.-Ujhelyben f. hó 1-én d. e. 10 óraker választmányi ülést, ennek végeztével pedig köz-gyűlést tartott. Ott voltak: *Andrássy* Sándor gróf elnök mellett *Molnár* István, *Andrássy* Tiva-dar gr., *Zichy* Andor gr., *Dókus* Gyula, *Mecz-ner* Béla, *Meczner* Gyula, *Kun* Frigyes, *Kosin-szky* Viktor, *Kiss* Ödön, *Évva* Ödön, *Kapás* L. Aurél titkár és még többben, sokan a vidéki gazdátársak közül. — Elnökké, *Molnár* István öméltósága ajánlatára, ismét megválasztották, és-pedig közfelkiáltással, *Andrássy* Sándor gróft, kinek az egyesület érdekeinek felkarolása és üd-vös irányban történt előbbrevitele körül tagad-hatatlanul szép érdemei vannak. — *Andrássy* Sándor gr. ajánlatára alelnökké *Kun* Frigyes és *Meczner* Bélát választották, szintén köz-felkiáltással s újra is fölkérték az előbb említett alelnököt, hogy mint eddig tette, ezután is legyen szives az egyesület adminisztratív ügyeinek intézésében tevékeny részt venni. Az igazgató-választmány 25 tagra egészítettvén ki. közfelkiáltással igazgatósági tagokká választat-tak: *Bernáth* Győző, *Cseley* Lajos, *Dókus* Ernő, *Dókus* Gyula, *Fereny* Elek dr., *Hardenberg* Aladár gr., *Láczay* László dr., *Lehoczky* Endre, *Mailáth* József gr., *Malonyay* Ferenc, *Meczner* Gyula, *Miklós* Béla, *Molnár* Béla dr., *Molnár* István, *Philipp* Károly, *Potoczky* Dezső, *Sennyey* Béla br., *Sennyey* Miklós br., *Szent-Iványi* László, *Szerviczky* Ödön, *Szirmay* Pál, *Tutko-vics* József, *Thuránszky* László, *Vladár* Emil és *Weinberger* Artur. — A közgyűlés napirendjére kitűzött tárgyak között legfontosabb volt a cukor-kiviteli prémiumot szabályozó 1896. évi XIX. t. e., melynek hatálya a f. évi július hó folyamán megszűnik. Ha az idézett t. e. hatálya új tör-vénnyel, melynek tárgyalásával épp most foglal-kozik az országgyűlés képviselőháza, kellő idő-ben meg nem hosszabbították, a hazai cukor-gyárak, amelyek pedig a Lajtán-túli cukorgyá-rakkal szemben amúgy is a rövidebbet húzzák, nem kevesebb, mint 4,000,000 ftnyi veszteséget szenvednének, ami megint a cukorrépa-termesz-téssel foglalkozó mezői gazdákat döntené vesze-delembé. Az ügy, főleg azért, mert a képviselő-házi ellenzék obstrukciós tőrekvéssel korszál út-ját állani a cukoradóról benyújtott kormányja-

vaslatnak, élénk érdeklődést gerjesztett a cukor-répa-termesztéssel foglalkozó zempléni gazdáknak is, kik a f. évi jún. 30-án Ujhelyben tartott ér-tekezletükből emlékiratot nyújtottak be, *Andrássy* Sándor gr. elnök pedig az egyesület részéről szerkesztett nagyböszabású és igen gondos köz-gazdasági tanulmányon alapuló kérvényt terjesz-tett elő. — A gazdák emlékiratát az érdekel-t szakministerekhez, a kérvényt pedig az ország-gyűlés mindkét házához rendelte fölküldeni a közgyűlés. — A terményvásár szept. 15—18. tá-ján lesz. (Az erről szóló részletesebb tudósítás „Közgazdaság” c. rovatunkban olvasható. Szerk.)

Nyilvános számadás

a s.-a.-ujhelyi önkéntes tüzoltó egyesület f. é. június 27-én tartott jótékonycélú táncmulatságá-nak bevételéről és kiadásairól.

1. Személy- és család-jegyekből befolyt:	194 ft — kr.
2. Felülfizetésekből:	74 ft 50 kr.
Összesen:	268 ft 50 kr.
Kiadások összege:	145 ft 84 kr.

Tiszta jövedelem: 122 ft 66 kr.
Felülfizettek a következők: 5—5 fto:

Ambrózy Nándor, s.-a.-ujhelyi ipartestület, Wieder Gyula, — 4—4 fto: Juhász Jenő, Halász József. — 3—3 fto: Miklós István, Tomasovszky Lajos, Ehler Gyula, — 2—2 fto: Bock Imre, Schwartz Bernát, Barthos József, Veisz Antal, Rosenberg Bernát dr., Rosenberg Sámuel, Roth József. — 1 ft 50—1 ft 50 krt: Jakubcsó József, Pilissy László, — 1—1 fto: Török An-tal, Kresinszky Ferenc, Platz János, Wächter Gyula, Szombathy Béla, Grünbaum Simon. Danek Leó, Friss Heiman, Matyasovszky Kál-mán, Szepesy Imre, Adler Vilmos, Fux Jenő, Szepesy (főhadnagy), Zinner Adolf, Waldman Adolf dr., Erényi N., Grünwald Aladár, Mecz-ner Gyula, Czibur László, Nemes Sándor, Weinberger Emánuel, Fried Lajos dr., Schnei-der Alajos, Korinkó Jánosné, — 50—50 krt; Gyurkovics Géza, Zvolenszky József, és Klein Artur.

Kegyes adományaikért a felülfizető urak fogadják szives köszönetünket.

S.-A.-Ujhely, 1897. július 3.

Schmidt Lajos, t. e. titkár. *Juhász* Jenő, t. e. főparancsnok.

Valkovszky Elek, t. e. pénztáros.

A homonnai jótékony nőegyesület jun. hó 27-én alakult meg a polgári iskola egyik termében. Elnökké: *Gézi* Istvánné, alelnökké: *Kelemen* Kálmánné és *Haraszthy* Miklósné, pénz-tárossá: *Toronszky* Endréné dr.-né, titkárrá: *Réz* László, választmányi tagokká: *Antal* Gézáné, *Boresik* Gyuláné, *Dezső* Sándorné, *Doby* Antal-né, *Duresinszky* Gyuláné, *Glósz* Nándorné, *Gócs* Józsefné, *Kerekes* Lajosné, *Komár* Adolfiné, *Kovaliczky* Elekné, *Kovács* Józsefné, *Lukovics* Gézáné, *Lukovics* Ottóné, *Matolay* Károlyné dr.-né, *Marasca* Istvánné, özv. *Pál* Lajosné, *Pápay* Pálné, *Persenszky* Lajosné, *Réz* Lászlóné, *Rohoska* Józsefné és *Zalánffy* Sánorné urnők választottak meg. Az egyesület a maga műkö-dése elé, írja tudósítónk, hármast tűzött ki: a) a jótékonyág gyakorlását és a földhöz ragadt szegények fölségelését; b) a nevelés-oktatásügy fejlesztését; c) a nőkben a szépműv-észetek iránt való érzék fejlesztését. Sok humánus eselekedetre és egyáltalában a multak hibáinak jóvátételére van hivatva itt Homonnán ez a nemes hivatásu egyesület. Bár csak szép példája, hogy megalakult, más nagyobb közs-geinkben is a jó sziveket tette, követésre sarkallaná!

Tanügy.

A piaristák vezetésére bizott s. a.-ujhelyi rk. főgimnáziumnak az 1896/97. iskolai évről szóló *Értesítő*-jét, mely e napokban jelent meg, szokott érdeklődéssel lapozgattuk végig; hogy mégis a szokottnál rövidebben emléksünk meg az *Értesítő*ről, annak oka lapunk mai számá-nak zsúfolt térvizonyaiában rejlik. Bevezető ér-tekezése a derék *Perényi* József dr. piarista-tanár tollából folyt és 1—82 lapon végig a *Sze-mere* Miklós költszétének méltatásával foglal-kozik, sok-sok, eddig nem ösmert egészen új egytől-egyik érdekes, bár helyenkint történetileg nem egészen hű adattal gazdagítván a magyar irodalom történetét Sz. M. írói és költői egy-niségének kifejlődéséről, amely adatokat tel-jesen megbízható forrásokból, a Sz. M. barátainak imitt-amott talált leveleiből merítette. — A ta-nulók száma 334 volt az iskolai év végén. Je-lesen érettek: *Friedmann* Bernát, *Karajz* Jó-zsef és *Nagy* Béla, — a VII. osztályban: *Hla-vathy* Béla ifj., *Kolos* Henrik és *Pfeiffer* Gyula, — a VI. osztályban: *Burger* Jakab, *Elefánt* Herman, *Kolos* Sámuel, *Novák* Béla és *Za-vatnyky* Antal, — az V. osztályban: *Bettelheim* Jakab id., *Dubay* Sándor és *Lakatos* Dezső,

Folytatás a II. mellékletben.

— a IV. osztályban: *Barna Gábor, Pfeiffer Endre és Marikovszky László* (magántanuló!) — a III. osztályban: *Bakajza Andor, Fried Géza és Knopfler Bertalan*, — a II. osztályban: *Grünwald Hermán, Juhász Sándor, Markovics Aron és Schusztér János*, végre az I. osztályban *Reichard Miklós, Szögyén István, Weisz Frigyes és Zakár Lajos* voltak mindenből jelesek. Eljenek! — A szegény gimnázistákat segítő alap, melyet *Kovács János* igazgató hozott létre 1877. júl. 6-án 190 ftnyi kezdő tőkével, máig 1328 ft 06 krra gyarapodott. Ha majd 2000 ftra emelkedik (ne sajnáljanak hozzá járulni a nagy-tőkepénzesek!) kamatait kitűzött céljára fordítják. — Erdemes fölemlíteni, hogy az elmúlt évben a nyilvánosság és az érettségi vizsgálat megtartásának jogát a közokt. miniszter végképp megadta az intézetnek. — A jövő iskolai évet szept. 4-én nyitják meg ünnepiesen. — Tanároknak és tanítványaiknak boldog várakozást!

Tokajból jelenti tudósítónk: Az évszázó vizsgálatok lezajlottak összes iskoláinkban. A vizsgálatok sorát az állami iskola nyitotta meg, ahol jun 24-én a fiú- és 25-én *Nemes Lajos* kir. tanácsos tanfelügyelő jelenlétében a leányövéndékek vizsgálata volt. A tanfelügyelő ezuttal meglátogatta a kis-tokaji állami és a nagytokaji községi kisdévdő intézeteket is és a tapasztaltak fölött, mint halljuk, mindakét helyen elismerését fejezte ki. A ref. iskola övéndékei 27-én, vasárnap délelőtt, a gk. iskola tanulói ugyanakkor délután tették le a vizsgálatot. A zsidó iskolában a vizsgálatok vasárnap kezdődtek, 30-án végződtek. Az iparos-iskolában 29-én végződött az év. Minden helyen számos érdeklődő s még több szüle volt jelen, kik általában véve meglepéssel távoztak.

Nyilvános köszönet.

A bodrog-zsadányi közös iskolában e hó 20-án tartott fényes évszázó vizsga alkalmával a tanulók részére adományoztak: tek. *Säenger Arpad*, uradalmi tisztartó, iskolaszéki elnök 12 db. ima, 20 db. történeti könyvet és 10 db. érmet, főt. — *Kolbay Gergely* tolesvai r. k. plebános 22 db. imakönyvet és 27 db. képet, — tek. *Sztankay Béla*, bodrog-olaszi körjegyző 7 db. könyvet és 8 korona készpénzt, — a vármegyei közmívelődési egyesület 3 db. történelmi diszkönyvet — és végül nagys. *Nemes Lajos*, kir. tanácsos, tanfelügyelő 20 db. erkölcsnemesítő könyvet. Fogadják a nemes szívű adakozók a népnevelésügyi szent oltárára tett áldozatkész-ségükért községünk összes lakóinak hálás köszönete nyilvánítását.

Bodrog-Zsadány, 1897. jun. 25.

Kecskeméti Mihály, Kárpáti Kohut Péter, községi bíró. közös tanító.

A király-helmeczi r. k. iskolában folyó é. jun. hó 27-én d. u. tartották meg az évszázó vizsgálatot. A gyermekek feleleteivel a jelen volt nagyszámú közönség is, ftd. *Somogyi Gerő* prémontrei rendű kanonok plebános is, mint igazgató, meg voltak elégedve, ez utóbbi a tanítókat és tanulókat az elért eredményért megdicsérte. — Vizsgálat után a fiúk és leányok nemzetiszínű zászló alatt a „Csonkavár“-hoz vonultak, kíséretükben a községi intelligenciája, hol is a *Jancsi* zenekara a Rákóczi-indulóval fogadta őket. Később táncra perült az apróság s a nagyobbak is közéjük keveredve jókedvvel rakták a ropogóst a késő esti óráig és a legvigább kedvvel. A gyermekeket a jelen volt hölgyek látták el izletes ételekkel. A „Csonkavár“-nál egy iskolás leányka esinos rögtönzött verset szavalt el, melynek szerzőjül ismeretlen jelentett. Az előjésszel honorált versből álljanak itt a következő sorok:

... Gondolkoztam, elméláztam,
Milyen élet volt itt hajdan?
Hol e várnak dicsősége
E kopár fal hirdetője.
Hol vagy *Thurzó* szép levante?
Ki e várra oly fényt vete,
Kinek fényes lakodalmá
Heted-hét országra szóla
És te hol vagy szép *Lorántfy*?
Magad, szived mind királyi,
Minden nőnek koronája,
A szívjóság netovábbja...
Rákóczi-hősök vezére,
A magyarok dicsősége!...
Ó hol vagytok? Hová lettek?
Semmiségbe mind eltűntek.
A mint nézek messze-távol
Mi pislog ott? alig látom;
A keresz a határon,
Előtte örökmécs lángol.
Gondolkoztam... elmélázom,
Mi marad hát e világon?
A hit s keresz ottan távol,
Egyéb mulik, mint egy álom.

(Nekem persze nem volt más hátra, mint az „ismeretlen“ után puhatólódzani és meg is sughatom, hogy a nagy tetszéssel fogadott köl-

temény szerzője nem más, mint *Sch. Gy.-né* öngnagsága.) r. l.

A sztropkai állami elemi iskola évszázóvizsgálatai, írja levelezőnk, jun. hó 21—24-ig bezárólag voltak. Az iskola tanterme nap-nap mellett zsufolásig megtelt. Nemesak a szülők, hanem a tanügy iránt érdeklődő hazafias közönség is igen szép számmal volt képviselve, élénk figyelemmel kísérték az iskolai év folyamata alatt előadott tantárgyakból a övéndékek értelmes és okos feleleteit, amiből újra is és teljes bizalommal tapasztalta, hogy az iskola vezetése szakavatott és a tanügy iránt lelkesedő tanítók kezeibe van letéve. Különösen öröndetes tapasztalatul szolgál, hogy egy a fiú- mint leányiskola első évfolyamában a gyermekek, kiknek, midőn az iskola küszöbét átlépték, még csak halvány sejtelmük is alig van a magyar nyelvről, már majdnem tökéletesen elsajátították a magyar nyelvet, szavataikkal pedig valóságos lelkesedést idéztek elő. — Eljenek a tanítók!

Zenevizsgálat. Mult héten kedden, jun. 29-én, tartotta meg *Schneider* Jakabné okl. tanítóú maga-n-tanulóival a tanévét záró zongoravizsgálatot előkelő és nagyszámú közönség jelenlétében. A szépen összeállított műsor, de különösen a tanítványoknál észlelt technikai ügyesség és értelmes játék nemesak élvezetes órát szerzett a közönségnek, de meggyőződést nyujt a szülőknek is, hogy gyermekeik jó és lelkiismeretes-vezetés alatt állanak. *Egy jelen volt.*

A s.-a.-ujhelyi ev. ref. elemi iskola övéndékei ma egy hete tettek vizsgálatot. A templom, hol ősi szokás szerint igen szép számú gyülekezett, élén *Dókus Gyula* es. és kir. kamaras egyházi főgondnokkal és *Fejes István* ev. ref. lelkész-espéressel, hallgatta meg éspedig d. e. a fiúk, d. u. a leányövéndékek feleleteit, úgy itélt, hogy nemesak a tanulók tettek igen szép sikerrel vizsgálatot a tanultakból, hanem a tanítók, névszerint *Vágó Gyula, Molnár László és Kulcsár Ferenc* is abból, hogy ők nemesak szorgalmasan de *kitűnő módszerrel is tudnak tanítani*. Előre gratulálunk nekik, a derék pedagógusoknak, kik mint állami tanítók is díszére fognak válni az 1898-99-ben megnyitandó állami elemi iskolának! — *Egy jelen volt.*

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy a „Zemplén“ f. évi 24. számában „Tanító értekezlet“ cím alatt megjelent közleményemben a nagy-ráskai egyház előljáróira tett kárhóztató megjegyzéseimet — még a presbyterium egynemely tagja által aláírt s a „Zemplén“ mult számának „Közönség köréből“ című rovata alatt közölt „nyilatkozat“ után is — fentartom.

Abara, 1897. július hó 1-én.

Fábián István.

Közgazdaság.

Az utolsó hét

(A selyem-hernyó elmondja történetét.)

Messze Ázsiában születtem — Kinában, ahonnan egy kegyes hittérítő hozott ki a botja üregében. Itt Európában csakhamar hatalmas pártfogókra találtam, leginkább kényes, fényűző királynéknak pazarolták reám kegyeiket, így jutottam én ide a földieim közé is. Ugyanis: *Mária Terézia* magyar királynő elrendelte, hogy a délvidéken eperfákat ültessenek a magyar földbe is, hogy május és június hónapokban eperfalevelet adjanak ennem; mert felismervén kiváló jó tulajdonságomat, hogy finom és szép csillogó-suhogó selyemszálát tudok magamból bocsájtani (400 m. hosszut) amiből, több szálát fonalba fonva, megszönek és azután magamból a legelegánsabb ruhákat szolgáltatam, melyek annak idejében mesés összegeket képviseltek, s gyakran az örökségeknek legragyogóbb részét képezték.

Régebben királyi leiratokkal kényszerítették a vidékeket tenyésztésemre, míg legutóbb az 1894. évi XII. t. c. gondoskodik arról, hogy az egész magyar földet eláraszszam hernyóimmal s öltöztessenm kedves földieimet selyembe, bársonyba, (már az én szolgádom is selyem ruhát hord!) hogy evvel is feltűnjék a magyar a kontinensen, hogy a nyugati civilizációt képes magára ölteni.

Igy jutottam én el ez év május 1-én Zemplénbe is, hol a felügyelők (?) mindaddig hüvös, fütetlen helyiségben tartották a magyar állam megbízottja részéről ingyen küldött dobozokban

mint mákszemnyi petét.*) De mikor már az eperfák levelei mutatkozni kezdettek, (május 15-én) hát dobozomat felnyitogatva a folyton egyforma meleget (17° C.) tartó konyhába polcokra helyeztetek és én a 6-ik napon már életre kelve eperfalevélt esedeztem, s kortársaimmal (már t. i. akik 21-én születünk) egy tiszta papirosra helyeztetve (4 nap alatt mind kikeltünk) öt napos koromban az óeska fekete ruhát levette, szürkébe öltözködtem. A tizedik nap már világosabb, a 16-ik nap fehér, a 23-ik nap azonban már nyári színbe, virágos ruhába öltöztünk. (Ez a mi 4 vedlésünk.) Egy 15 gram pete után született hernyócskáknak míg az első nap 3 levél kell, a 10-ik nap már 1 kg. 100 gr., a 20-ik nap 13 kg., de már a 26-ik nap 40 kg., a 34-ik nap 60 kg. napi levélmennyiséget fogyasztottunk.

Tehát a mi tenyésztőnk számot vessen magával, hogy hány gram pete népének lesz képes elegendő táplálékot kiszolgáltatni és megfelelő helyiséget biztosítani, mindenkor ügyelvén, hogy felette gyenge szemek a nap sugarainak, de még csak a világosságnak se legyenek kitéve, mert különben megvakulván, hamar elpusztulunk: azért az ablakon és ajtón függőnyt kérünk alkalmazni.

De még nem ennyi amit kérünk, de szép ruhánkhoz méltó tiszta helyiséget (lehet az kamara, esür, padlás, szoba) csak 18° C. meleg legyen és minden héten tiszta új papirosra tiszta feköhely. És hogy minél kevesebb alkalmazására legyünk kedves gondozóinknak, hát amennyiben mi mindég csak éhezünk, restek azonban nem vagyunk, s így a reánk — közzénk helyezett levelet gyorsan ellepjük s így egy levél áttételével és egy kézmozdulattal 100-an és 100-an kerülünk új és tiszta feköhely-ünkre: betegségünk a renyhe kór, amit akkor kapunk, hogyha hideg, nedvs kamarában zárt ablak mellett tartanak. Más ellenségünk még a tyúk, csirke, macska, pók és a szomszéd fia, ki a már kifejlett korunkban lop el, hogy fáradság nélkül jusson hamar selyembühoz! Nem így azonban a 4-ik vedlés után (ha rosszul tápláltak bennünket hét nappal tovább leszünk terhe-tekre,) amikor is már egyenkint fogjatok bennünket a két uj közzé, (de gyengén érintve!) és helyeztek át.

Most bő lakásról is kell gondoskodni, mert valamint a gyermekek egy ágyon 4—5-en is elheverésznek, de felnőtt korukban már csak egyenkint kényelmeskednek: úgy mi is érzékeny testünknel fogva nem tűrhetjük, hogy fiatalabb testvéreink rajtuk keresztül-kasul mászkáljanak — esetleg a már eresztett selyemszálainkat összetépjék, összekuszálják, miért is az utolsó napokban, midőn már kisujnyi vastagokká fejlődünk, ki kell minket *vénebbeket válogatni s még sötétebb helyre* papirosra, vagy gyékényre átrakni, hogy a selyemfonal bocsájtásához háborítatlanul előkészülhessünk.

Bár a közzénk dobott egész leveleket möhön falatozzuk, de sátrak után is nézünk s már akkor távolabb is elmászkálunk, míg alkalmas helyet találva a felibük kiterjesztett szalma, seprőcirok, vadrepcéből, esetleg száraz orgonagalyakból készített sátorakön felállítjuk selyemgyárainkat, hol is 5—6 nap alatt 400 m. selyemfonalat gubóznunk egybe, amit 10 nap mulva a m. kir. selyem-fonógyárba (Szegezdára) beváltás végett elküldheni (legcélszerűbben vidékenkint egy szállítmányként, hogy a fuvar kevesebbe kerüljön.**)

Vándorlásaimban azonban sok tapasztalatot szereztem. Nevezetesen: egyszer azt hallottam, hogy egy szép szőke kis lány azon siránkozott, hogy a próbabálba hogyan megy ő el vászon ruhában, mikor a boltban selymet is árulnak; kérte tehát apját, hogy vegyen neki egyet... De az apa így intette kis leányát: Edes lányom, a selyem, az nagyon finom, nagyon gyenge s mindenek felett nagyon drága portéka — nem elég ezt csak megvenni, de vigyázni is kell tudni reá, kimélni kell azt, te pedig még oly fiatal s fejletlen vagy, hogy fel se tudod fogni annak az értékét s megbeesülni sem tudnád azt, de figyelj reám, ha minden áron azt akarod, hogy selyem ruhád legyen, ha bár nem éppen most, de jövőre, úgy az egyedül csak tőled a te akaratodtól fog függni, nem az enyémtől. Az ember a maga kereste, készítette dolgot jobban beesüli. Ime ott vannak a templom körül s esür mellett a nagy eperfák, még ez idén ültetek néked 100 dbot körül a temetőn, körül a templomon s körül a csürös kerten. Hogy ne kellessen fára másznod és féltened életed a leeséstől, hát én e fácskákat csak oly nagyra és oly

*) Selyemhernyó-petét termelnünk nem szabad. Ezt a törvény 100 ft büntetés alatt tiltja, mert ragadós betegségek csiráit hinentő el a vidéken, de nincs is értelme lepkéztetni a gubókat, mert az állam ingyen ad bárkinek ép petéket egy nagy eperfára egy gram petét számítva L.

***) A Gálszécs és vidéki tenyésztők hozzám küldték Kazsuba a már esörgő gubókat. L.

sűrűre fogom növeszteni ollózás és nyésés segítségével (a felügyelő ur majd beleoktat) hogy egészen kényelmesen fogod kötöskédbe, kosárkádba szedhetni az eperfa-leveleket, hogy a selymentenyésztő-intézetből nyílen nyerhető selyem-petékből kikelt hernyócskákat azzal étetve 4-5 hét alatt annyi selyem-gubóra tehetsz szert, hogy annak árából, amit egészen néked engedek át, egy igen szép selyemruhát vehetsz magadnak s anyádnak még egy szép selyemkendőre is fog jutni azonfölül.

Magadhoz veheted a harangozó lányait és a béres kis fiát, ők segíhetnek néked a lomb-szedésben, etetésben, tisztántartásban s juttatsz nekik is egy kalapra, egy viganóra, amiért áldani és szülei dícsérni fogják jó szivedet — s így amikor ily rövid munkásság után magadnak szép ruhát, nékem kevesebb kiadást, a szegény kortársaidnak a jó és nemes példaadás mellett hasznót, keresetet biztosítani: egyuttal elhelyezed szivedet a szegények szívébe, amelyek révén a menyországba jutsz. Mert tudd meg, hogy nemes példaadással a nép szegénységén, nyomorán segíteni erkölcsi kötelesség, de jótenni erény, aminek következtében életünket kedvessé s hosszavá tehetjük s tehetnek sok tiszteletes s nagyságos kisasszonyok is anélkül, hogy nagyságukból veszítenének, sőt a selyemruha fölé a hála koszoruját tűzhetik fel, amit meg pénzért megvásárolni nem lehet, azt ki kell érdemelni.

Ne szerénykedjünk hát, de lépünk a cselekvés terére és a „legnagyobb magyarral” Széchenyi István gróffal szólva „ültsünk meg számíthatatlan mennyiségű eperfát s megmérhetetlen kincsre teszünk szert s ha igaz az, hogy ott a hatalom, hol a kincs, úgy ne legyen magyar, aki édes hazánkat hatalmassá tenni ne akarná!”

Lutsánszky F. László.

Terményvásár. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya, a múlt év folyamán rendezett árpavásár fényesnek mondható anyagi és erkölcsi sikerétől felbuzdulva elhatározta, hogy S.-A.-Ujhelyben szept. hó első felében terményvásárt rendez. A terményvásár felől kibocsátott körlevélben, mely a gazd. e. tagokkal közöltetett, a gazdasági egyesület ama tántoríthatatlan meggyőződésének ad kifejezést, hogy a terményvásár rendezése úgy az eladó-, mint a vevőközönségnek a leghatározottabb hasznára válik. Eppen azért elhatározta, hogy a terményvásárt a f. évtől kezdve minden évben, szept. első heteiben ismételni és a terményvásárt ilymódon állandósítani fogja. A cél — úgymond a körlevél — magában szép és üdvös; a kivétel sikere a t. gazdaközönségtől függ: attól a gazdaközönségtől, mely a közügy érdekében kívánt áldozattól soha sem riadt vissza. Ma nem áldozatról, hanem a saját maguk helyzetének könnyítéséről van szó! — A terményvásárra bejelenthető: a) buza, b) árpa, c) rozs, d) zab és e) repce. — Az e nemű terményekre bejelentéseket legkésőbb a folyó év szeptember hó 5-éig a minták beküldését pedig 10-éig kell megtenni. Bővebb felvilágosítással s ez ügyre vonatkozó értesítésekkel az egyesület titkári hivatala a legszívesebben szolgál.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. június 4.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	4	50	4	20
kilogramonként	—	—	—	—	„ 1	—	8	—	06
Abajdóc-kenyér	—	10	—	9	Aszaltszilva 100 l.	24	—	22	—
Rozs-kenyér	—	9	—	8	„ 1	—	26	—	—
Marhahús	—	48	—	44	Örlött dara 100	18	—	16	—
Borjuhús	—	48	—	44	„ 1	—	20	—	18
Báránhús	—	—	—	—	Tatarka 100 liter	—	—	—	—
Sertéshús	—	52	—	48	„ 1	—	20	—	16
Szalonna	—	60	—	—	Bargonya 100 liter	1	40	1	20
Pátens gyertya	—	56	—	—	Életneműek:				
Öntött gyertya	—	46	—	—	Buza 1 mmáza	8	40	8	30
Szappan	—	24	—	—	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
Egy tojás	—	2	—	—	Rozs 1 mmáza	6	40	6	20
„ kiló mák	—	28	—	24	Malátaárpa 1 mm	—	—	—	—
„ vaj	—	60	—	56	„ 1 mm.	5	50	5	40
Sertészsír	—	76	—	70	„ 1 mm.	5	60	5	50
Liszt 100 kiló	15	20	—	—	Zab 1 mm.	—	—	—	—
„ 1	—	16	—	—	Kása 1 mm.	10	—	9	—
Borsó 100 kiló	16	15	—	—	Kukorica 1 mm.	4	40	8	30
„ 1	—	22	—	20	Spiritusz 1 liter	—	—	—	—
Lenese 100	12	8	00	—	„ 100 Tralles ^o	—	—	—	—
„ 1	—	14	—	9	Sav. káposzta 1 ko.	—	12	—	10

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1897. május hó 26-án tartott közgyűléséből.

261/7655 sz. Olvastatott a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urnak a gyári, kereskedői és iparossegédek, valamint a segédmunkásokra keresetadójuk után kivetendő utadó kivétele és beszéde körül kivetendő eljárás szabályozása iránt kiadott körrendelete.

A körrendelet másolatban tudomásul vétel és alkalmazkodás czéljából az alispánnak, 10 főszolgabirojának, központi jegyzői karnak, tiszti főügyésznek és a főszámvevőnek kiadatni, valamint az érdekeltek tájékoztatása czéljából a „Zemplén” hivatalos lapban közzétetni határozatott.

Kmft. Kiadta:
Jegyzette: Dókus Gyula,
Dókus László, főjegyző.
IV-ik aljegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. 6577 sz. Körrendelet valamennyi vármegye és önálló törvényhatósági joggal felruházott város közönségének: Budapest fővárost és Fiumét kivéve. A kereset-adóról szóló 1875 évi XXIX t. c. 11 §-a értelmében a gyári, kereskedői és iparossegédek és segédmunkások kereset adóját a munkaadók fizetik, jogukban áll az általuk befizetett adótartozásait az illetők béréből levonni. Ezen törvényes rendelkezés analógiája az 1890 évi I. t. c. végrehajtása iránt 1892 évi március hó 31-én 15322 sz. a. kiadott utasítás II csoport 15 §. 19 pontjának határozmányaihoz képest a ipari kereskedői és iparos segédek és segédmunkásokra a szóban forgó kereset adó után az 1890 évi I. t. c. 25 §-a értelmében kivetendő utadó szintén a munkaadóra vettetik ki s tőle hajtatik be, de viszont azon joga hogy az általa fizetett ezen adót s illető béréből levonásba hozhassa, a hivatkozott utasítás II. csoport 15 §-a 18-ik pontja szerint fenntartott. Az 1875 évi XXIX t. c. idézett rendelkezéseinek alkalmazásában újabb azon gyakorlat követtetett, hogy a segédek adója oly esetekben is a munkaadótól követeltetett, midőn a munkaadónak nem áll módjában a levonást érvényesíteni. E méltánytalanság megszüntetése iránt a pénzügyminiszter úr az 1894 évi február hó 14-től 8850 sz. a. kiadott év. a „Magyarországi Rendeletk Tára”, 1894. foly. 58. számban közzétett körrendeletével saját hatáskörében intézkedett. Mivel pedig az említett gyakorlat a fentebb elmondottakból kifolyólag az utadó behajtásánál is előállt azon egyöntetűség megóvása érdekében s méltányosságból az utadó kivételét és beszédét illetőleg a következőket rendelem. 1. Mivel a fentebb idézett pénzügyminiszteri rendelet szerint 1894 évtől kezdőleg vetendő ki s irandó elő a gyári kereskedői és iparossegédekre és segédmunkásokra az ezen kereseti adóra eső utadó 1895-től kezdve szintén közvetlenül a segédek és segédmunkások neve alatt vetendő ki és irandó elő. 2) állandóan alkalmazott segédek és segéd munkások utadója attól a munkaadótól szedendő be, kinél a segéd illetve segédmunkás az utadó tartozás esedékessége napján alkalmazásban áll, — a munkaadó ezen joga, hogy a lefizetett utadót az illető kötelezett béréből levonhatja továbbra is érvényben maradt. b) Az állandóan alkalmazva nem lévő segédek és segédmunkások utadója minden esetben, (tehát akkor is ha a kereset adón kívül más állami adóval is meg vannak róva) közvetlenül maguktól a kötelezettekől szedendő be. 3. Azon gyári kereskedői és iparos segédekre és segéd munkásokra, kik az 1890 évi I. t. c. 23 §-ában felsorolt egyenes adók egyikével sincsenek meg róva, az utóbb hivatkozott törvény 25 §-a értelmében az a §-ban megállapított három kézi napszámnak megfelelő utadó vetendő ki. Ha a nevezett segédekre és segédmunkásokra a kereset adón kívül ugyancsak utadó alapul szolgáló állami egyenes adó van előírva, ez esetben az egyenes adók össze gerendők s az utadó az összesített egyenes adó összeg után vetendő ki. Az ekként kivetett utadó, ha az a törvényes minimumot meg nem haladja, a munkaadótól, ellenkező esetben pedig a kötelezettől magától szedendő be. A munkaadó a minimum erejéig ez utóbbi esetben is szavatol. A fentiek alapján az 1890 évi I. t. c. végrehajtása tárgyában hivatali elődöm által 1892-ik évi március hó 31 én 15322 szám alatt kiadott utasítás II csoport 15 §-a 19 és 20 pontjának jelen rendelettel ellentétben álló rendelkezéseit ezennel hatályon kívül helyezem. — Budapest 1897 március 17. A miniszter helyett Csörgeő s. k. államtitkár.

T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi május hó 26-án tartott közgyűléséből.

209/10449 sz. Olvastatott a kassai kereskedelmi és iparkamra folyó évi 4180 szám alatt kelt átirata, melyben arról értesít, hogy a prakfalvi vasgyár 1 □ meter tetőfedést horganyozott lemezből 2 ft 45 kr. s vaslemezből — alól kétszer, felől háromszor minizálva, 1 ft 75 kr-ért állít elő.

Az átirat a közönség tudomása végett a „Zemplén” hivatalos közlönybe közzétetni rendeltetik.

Kelt mint fent. Kiadta:
Jegyzette: Dókus Gyula,
Prihoda Etele főjegyző.
III. aljegyző.

Másolat.

A kassai kereskedelmi és iparkamarától. 4130/1897. sz. Tekintetes törvényhatóság! — Folyó évi ápril 23-án 3756 és ápril 26-án 3837 szám alatt kelt átirataink kapcsán van szerencsénk a tekintetes törvényhatóságok szives tudomására hozni, hogy a prakfalvi vasgyár a magyar szent korona egész államterületén kész előállítani 1 □ méter szadadalmazott tetőfedést (körülbelül 5 1/2 kgr.) általa készen felszerelve, a) horganyozot lemezből 2 ft 45 kr. — b) vaslemezből alól kétszer, felül háromszor minizálva, 1 ft 75 kr. osztr. értékben — Kiváló tisztelettel Kassán, 1897. május 12-én. Kereskedelmi és iparkamra nevében: Diek alelnök. Deil titkár.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1897. évi május hó 26-án folytatólag tartott közgyűléséből.

258/10847. sz. Olvastatott a nagyméltóságú Belügyminiszter urnak, a községi és vármegyei pótadók kivétele körül kivetendő eljárás szabályozása iránt kibocsátott körrendelete.

A körrendelet másolatban a további szükséges intézkedések foganatosítása végett a 10 járási főszolgabirojának, tudomásulvétel és alkalmazkodás végett az alispánnak, tiszti főügyésznek, főszámvevőnek és központi jegyzői karnak, a vármegyei pótadók kezeléséről, kivételéről és behajtásáról alkotott vármegyei szabályrendelettel netalán szükséges összhangba hozatal végett a vármegyei szabályrendeleteket készítő bizottságnak kiadatni, végül a közönség tájékoztatása czéljából a „Zemplén” hivatalos lapban közzétetni határozatott.

Kelt mint fent. Kiadta:
Jegyzette: Dókus Gyula,
Dókus László, főjegyző.
IV. aljegyző.

Másolat.

18366/II. sz. M. kir. belügyminiszter. — Körrendelet valamennyi vármegyei törvényhatóságnak. — Több előfordult esetben tapasztaltam, hogy a községi pótadók kivétele és beszéde körül egyes községekben azon eljárás követtetett, hogy a községi pótadók, az 1886. XXII. t. c. 130. §-ának világos rendelkezése ellenére, nem a folyó évi, hanem az előző évi állami adók után vettettek ki. Miután ezen illetelen eljárásból származó panaszok és visszasságok mindegyre sűrűn fordulnak elő, szükségesnek látom annak megszüntetése iránt körrendeletileg intézkedni. Mihezképest utasítom a törvényhatóságot, hogy az 1886. XXII. t. c. 18. §-ában foglalt feladatához képest a célra vezető intézkedések haladéok nélküli megtétele mellett szerezzen érvényt a vármegye területén lévő összes községekben és rendezett tanácsu városokban az 1886. XXII. t. c. 130. §. azon rendelkezésének, mely szerint a községi pótadók mindenkor a folyó évi állami adók arányában vetendők ki. Ezen alkalommal, arra való tekintettel, hogy a vármegyei pótadók kivétele körül is egy-két vármegyei törvényhatóságnál azon gyakorlat követtetett, hogy a pótadók, nem a folyó évi, hanem az előző évi állami adók után vettettek ki és természetesen ebből is számos panasz és visszasság keletkezik, szükségesnek találom egyuttal a vármegyei pótadók egyénekenkénti kivételét körül kivetendő eljárás is ezen vonatkozásában egyöntetűleg szabályozni. A vármegyei pótadókról ugyan a törvény nem tartalmaz oly rendelkezést, hogy azok a folyó évi állami adók után vetendők ki, azonban az 1886. XXII. t. c. 130. §-ában a költség pótadókra vonatkozólag foglalt rendelkezés hason természeténél fogva csak is azon eljárás látszik törvényszerűleg indokolhatónak, és az eddigi tapasztalatok szerint czélszerűnek, valamint a sűrűn ismétlődő panaszok és visszasságok megelőzésére alkalmasnak, hogy a vármegyei pótadók éppen úgy, a mint a törvény rendeleténél fogva a községi pótadók is, mindenkor a folyó évre kivetett állami adók után rovassanak ki. Miután pedig egyes előfordult esetekben a pótadóknak az előző évi állami adó alapján való beszédését az illető törvényhatóságok azzal indokolták, hogy a pótadóknak a folyó évi állami adók irányában való kivétele s beszéde gyakorlatilag nehézségekbe ütközik, szükségesnek tartom e helyütt megjegyezni, hogy ezen ellenvetés tévedésen alapul. Ugyanis az 1883 : XLIV. t. cz. 39. §-ának második bekezdése értelmében addig, amíg a folyó évre történt adókivetés eredménye az adófizető könyvecskéjébe bejegyezve nincs, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókírovás szerint fizetendők; az idézett törvényezik 43. §. értelmében ugyan ez áll a pótadóknak nézve is, minélfogva a legkisebb akadály sem forog fenn arra nézve, hogy addig is, amíg a folyó évi állami adók valamennyi adónem szerint az adófizetők könyvecskéibe előíratnak, a pótadók is az előző évi előírás arányában szedessenek. A kiqyengítés a harmadik és negyedik évnegyedi részlet tör-

lesztése alka
hogy a póta
arányában
lában nem
Az előadott
törvényható
nel elrend
pótadók mi
adók alapj
natkozólag
nak kivetés
miszerint t
ségi pótadó
az államad
egyed adó
netaláni les
is hivatalb
lása nélkül
vizsont pe
bekövetkez
kivételnek
pótadókba
Végül uta
mennyeber
a vármegye
behajtásár
rendeleten
mazna, az
rendeleten
módosított
gyási zára
jessze fel
h.: Latkó
956. sz.

Tud
ezurek Fe
badság id
alattorvos
alatt van
S.-A.

T Zempl
ságának

263
ságu Ke
genfurt t
keresked
hatályos
A
és alkab
jegyzői
tárnokna
lapban l

Jeg
Dókus
IV.

Másolat

11
ster. Vá
osztrák
sit, hog
és pénz
11-én 5
tartomá
dést, a
az ezen
ben biz
épségbe
eltiltott
szabály
sitem.
megbiz
tanács

30397/1

valan

V
45 kr.
87 kr.
50 kr.
ft 66 l
vári la
vári la
szerke
kr. eg
ismer
m. kir
magas
nevez
dási h

3253/1

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

Budapesti napló

aratott és az egész világ sajtójában példanélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot,

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. FÜGGETLEN tehát és szókimondó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvűségnek sok diadala fűződik már a BUDAPESTI NAPLO pályájához és a reakcionárius törekvések kudarcjai megannyian a BUDAPESTI NAPLO egy-egy sikerét jelentik.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zszurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit, és érdekesség, frissesség ötletesség dolgában verseny nélkül áll. A Budapesti Napló minden egyes száma egy-egy zszurnalisztikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője:

VÉSZI JÓZSEF,

A Budapesti Napló felelős szerkesztője:

BRAUN SÁNDOR,

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil
Clair Vilmos
Cseri Gyula
Erős Gyula
Fái Béla

Gergely István
Holló Márton
Horváth Elemér
Janovics Pál
Dr. Kovács Jenő

Lyka Károly
Márkus József
Merkl Adolf
Dr. Márton Miksa
Molnár Ferencz

Papp Dániel
Pekár Gyula
Dr. Soltész Adolf
Sváb Tivadár
Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkirók és tárcaírók díszes sora:

Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tutsek Anna.

A Budapesti Napló

rovatai gazdagok, értesülései kitűnőek. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyed évre 3 frt 50, 1 óra 1 frt 20.

Mutatványszámokat nyolcz napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ullői-út 15. sz.

➔ Olvassa mindenki az ujságírók lapját: a Budapesti Naplót!

Eladó a sárospataki alsó határban egy circa

120 hold terjedelmű tanyai birtok. Értekezhetni a tulajdonossal Fleiszner Frigyes-sel S.-A.-Ujhelyt.

Borárverési hirdetmény.

A tarczali m. kir. vinezellér iskola 1896. évi termelésű borainak feleslege f. évi augusztus hó 4-én d. e. 9. órától kezdve nyílt árverésen el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek a megvenni szándékolt borkészlet 5%-ának megfelelő összeget az árverés megkezdése előtt az árverés vezetőjének kezeihez bantpénzzel lefizetni.

Az eladandó borok mennyisége mintegy 180 Hl., melynek ára 18-tól 55 frtig változik hectoliterenként.

Az árak hordó nélkül értendők; a hordók á Hl. 3 forintjával számítatnak (gőnczi hordók).

Az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is benyújthatók, melyekhez szintén 5% bantpénz csatolandó.

Az eladandó borok augusztus 2-án vagy külön megkeresésre bármikor máskor is, — előzőleg is megköstölhető.

Bővebb felvilágosítások alulirt igazgatóságánál szerezhetők.

Tarczalon, 1897. június hó 17-én.

A m. kir. vinezellér iskola igazgatósága

Kosinszky,
igazgató.

A munkácsi uradalom ásványvizei
a milleniumi kiállítás egészségügyi csoportjában kiállítva,
Díszoklevéllel lettek kitüntelve.

Szolyvai és Polenai

égyvényes ásványvizek,
köszvényes bántalmak és gyomorbagok specificumai,
egyszermind jeles bor-vizek is.

Luhí Erzsébet

égyvényes ásványviz,
kitűnő a légzőszervek és az emésztő tractus hurutos bántalmainál.
Kellemes ízű üdítő asztali viz.

Megrendelhetők:
az uradalmi igazgatóságnál Munkácson.

Kaphatók:

Behyna Testvérek, Kornfeld Mór és Kélin
Albert uraknál S.-A.-Ujhelyt.

Előjegyzéseket elfogad

Magy. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJEGYEKRE

Lőw Mihály, S.-A.-Ujhelyben.

(kinél már egy 60,000 koronás stb. nyeresmény találatott.)

Postai megbízások pontosan és discretio mellett eszközöltetnek és felvilágosítások szivezen adatnak.

A sorsjegyek július hó végén jelennek meg.

Benczúr testvérek czémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemplénm., posta helyben.)

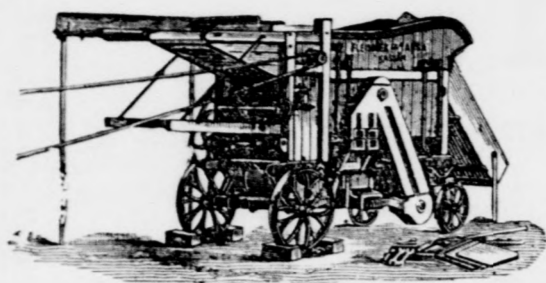
ajánl Portland és Román czémentet, padló és járdalemezeket legjobb minőségben.

➔ Vízonteladók kerestetnek. ➔

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Hencze főzők, kavarázó készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán úrnál S.-a.-Ujhely

kinél a czég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéncknek gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt Walser Ferencz)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgönczim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cserlőröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kutfelépítményeket vasból. Tűzfecskeket és vízszállítókat, tüztöltési felszerelési tárgyakat. Közlisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tüztrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint poligon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

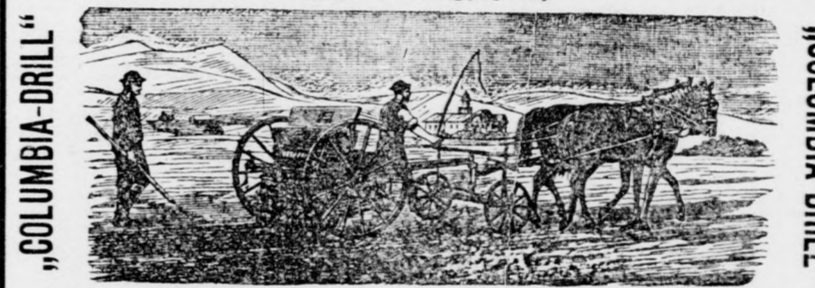
CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, here-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók,

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecska ágók, répavágók, kukoricamorzsoló darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélek, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A KRAKKÓI CSERÉPKÁLYHA-GYÁR

ajánlja kitűnő minőségű

fa- és kőszénfűtésre alkalmas

CSERÉPKÁLYHÁIT,

kandallókat,

Takarék konyhákat

bármínemű kivitelben

a legolcsóbb árakban.

Egyedüli raktár és képviselőség

Zemplén-vármegye részére:

Reichard Mór és Fia uraknál

Sátoralja-Ujhelyben,

hol a gyártmány megtekinthető és beszerezhető.

Majorságok bérbeadása.

A Zamutó-Agyagosban (Zemplénmegye u. p. Sókut) levő birtokainkba tartozó Zamutó, Agyagos, Mernyik, Rudlyo, Jesztreb majorságok 1898. évi április hó 1-től kezdődő 12 egymásutáni évre fundus instructus nélkül egyenként bérbe adatnak.

Ezen öt majorság összesen 3119 hold földből áll, még pedig:

1599 holdnyi szántóföld	264 holdnyi rétből
912 holdnyi legelőből	34 holdnyi kertből
310 holdnyi használatlan földből.	

A szerződési feltételek a zamutói erdőfelügyelőségnek tekinthetők meg.

Az ajánlatok, melyekben a bérbevenni szándékoltt majorság megnevezendő, az uradalmi igazgatóságához **Ronspergben** (Csehország) intézendők.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.